

Uchwała Nr 4200/II/153/2019
z dnia 26 września 2019 roku
II Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie: opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Czernichów informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2019 roku.

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach,

Przewodnicząca: Bernadeta Dziedziak
Członkowie: Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

u c h w a ł a, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Czernichów** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2019 roku wraz **z zastrzeżeniami** zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Czernichów, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu

jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2019 roku. Dokument przedstawiono z zachowaniem ustawowego terminu, tj. do dnia 31 sierpnia.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

- 1) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- 2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2019 roku dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2019 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2019 roku zamieszczono w szczególności następujące dane:
 - a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
 - b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) dotyczące stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

Skład nadmienia jednak, że w przedłożonej informacji występują nazwy niektórych działów (np. 926) i rozdziałów (np. 85415, 90002) niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2019 roku przedstawia się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości **14.782.017,68 zł**, tj. **53,1 %** planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości **13.232.486,15 zł**, tj. **50,9 %** planu.

Brak wykonania dochodów majątkowych zaplanowanych w kwocie 70.000 zł został wyjaśniony na łamach przedłożonej informacji tym, że przetarg związany ze sprzedażą odbędzie się w drugiej połowie września.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2019 roku był dodatni i wyniósł **1.549.531,53 zł**, wobec planowanej w uchwale nadwyżki budżetu w wysokości **1.873.400 zł**.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w brzmieniu dotychczasowym, stosowanym w 2019 roku na podstawie regulacji zawartej w art. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500). Zgodnie z art. 242 ust. 1 organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. **Nadwyżka operacyjna stanowiąca różnicę między bieżącymi dochodami i wydatkami wg stanu na dzień 30 czerwca br. wynosiła 1.637.755,30 zł, wobec zaplanowanej w wysokości 2.018.400 zł. Powyższe wraz z opisanym w punkcie 6 niniejszej opinii występowaniem zobowiązań wymagalnych /w tym z tytułu wydatków bieżących/ rodzi uzasadnione obawy, co do możliwości osiągnięcia nadwyżki operacyjnej w zaplanowanej wysokości w drugim półroczu roku budżetowego.** Skład Orzekający przypomina również, że zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków,

o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do planowanych dochodów ogółem budżetu tej jednostki w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat. **Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia w zakresie spełnienia omawianej relacji, gdyż spełnienie relacji wynikającej ze wskaźnika z art. 243 jest zagrożone, albowiem zgodnie z uchwaloną wieloletnią prognozą finansową wskaźnik obsługi i spłaty zadłużenia zbliża się w 2021 roku do granicznego poziomu. Powyższe wraz z niskim wykonaniem nadwyżki operacyjnej oraz ewentualnym niewykonaniem dochodów ze sprzedaży majątku rodzi uzasadnione obawy w zakresie możliwości spełnienia obligatoryjnej relacji w kolejnych latach.**

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2019 roku wyniosła **11.452.812,81 zł**, co stanowiło wysoki poziom **41,1 %** planowanych dochodów w 2019 roku. We wskazanej kwocie zadłużenia wystąpiły zobowiązania z tytułu zaciągniętych, a niespłaconych na dzień 30 czerwca 2019 roku zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości **213.514,59 zł**, które będą wymagały obowiązkowej spłaty w II półroczu roku budżetowego. **W kwocie zadłużenia występują także zobowiązania wymagalne, czyli takie których termin płatności już upłynął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone w wysokości 687.848,87 zł. Świadczy to o naruszeniu jednej z podstawowych zasad finansów publicznych zawartej w art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą wydatki publiczne winny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Powyższe może również wyczerpywać znamiona czynu zabronionego uregulowanego w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1440). Ponadto występują zobowiązania wymagalne w jednostce, dla której Gmina Czernichów jest organem założycielskim, tj. w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Czernichowie w kwocie 63.495,91 zł /s.103 informacji/.**

Skład wydał pozytywną opinię z zastrzeżeniami, gdyż z zawartych wyjaśnień (s.17) wynika, że na dzień sporządzania opiniowanej informacji zobowiązania wymagalne w wysokości 595.848,87 zł zostały uregulowane i pozostało do zapłaty 92.000 zł. Skład dostrzega działania Organów Gminy dążące do naprawy jej sytuacji budżetowej. Jednakże sytuacja finansowa Gminy jest bardzo trudna i w dalszym ciągu wymaga konsekwentnych działań zmierzających do racjonalizacji i oszczędności wydatków budżetowych oraz efektywnej realizacji strony dochodowej budżetu. Przedstawione dane budżetowe w dalszym ciągu wskazują na bardzo poważne zagrożenia związane z możliwością wystąpienia w Gminie przesłanek skutkujących brakiem możliwości uchwalenia, na kolejny rok lub lata, wieloletniej prognozy finansowej oraz budżetu zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych i koniecznością wezwania jednostki samorządu terytorialnego do opracowania programu naprawczego.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziedziak